

**Q1
2022**

ГЛОБАЛЕН БЕРЗАНСКИ ПРЕГЛЕД

WVP
FUND MANAGEMENT

www.wvpfondovi.mk

ПОЧИТУВАНИ ИНВЕСТИТОРИ,

Со ова обраќање сакаме да ги адресираме до Вас најважните светски и домашни настани од првиот квартал од 2022 година, да Ви дадеме еден глобален берзански преглед за тековните случувања, како истите се одразиле врз движењето на светската економија и растот на бизнисите кои се дел од нашето портфолио, како и перформансите на нашите фондови и споредба на истите со светските берзански индекси. Како и до сега така и понатаму, нашата примарна цел и одговорност кон Вас останува успешното управување со Вашите средства, согласно инвестициската стратегија кон која Вие сте се согласиле.

Инвестициската цел на **ВФП Премиум Инвест** и понатаму продолжува да се остварува преку професионално управување со средствата на Фондот, односно креирање на портфолио на хартии од вредност на најразвиените и најрегулираните пазари во светот, преку инвестирање во големи компании - „Large Caps“ кои се лидери во сопствените индустрии и имаат континуирана растечка историја на исплата на дивиденда кон инвеститорите.

Во фокус на инвестициската политика на **ВФП Дивиденда** се компании со пазарна капитализација од над 2 милијарди долари кои имаат голем потенцијал за раст на бизнисот и компании кои имаат високи дивиденди приноси чии бизниси се стабилни, нискозадолжени или имаат висока способност да ги исплаќаат каматните расходи и вкупните долгови. Фондот е наменет за сите инвеститори кои сакаат да остварат атрактивен принос преку искористување на глобалниот раст на светската економија, особено во најразвиените економии во светот како САД, ЕУ и Велика Британија и остварување на приходи од исплата на дивиденда од фондот.

ВФП 100% Бонд фондот продолжува да е наменет за инвеститори кои не сакаат своите средства да ги изложат на високи осцилации и на среден рок сакаат да остварат атрактивен принос на своите средства преку вложување во државни и корпоративни обврзници.

ВФП Кеш Депозит е идеален за инвеститори кои претпочитаат средствата примарно да им бидат пласирани во банки и кои за цел имаат да менаџираат со својата тековна или среднорочна ликвидност.

СОДРЖИНА:

- **Анализа на перформансите на фондовите**
- **Анализа на светските индекси**
- **Макро индикатори**
- **Препораки**

АНАЛИЗА НА ПЕРФОРМАНСИТЕ НА ФОНДОВИТЕ

ВФП ПРЕМИУМ ИНВЕСТ

Извор: WVP Fund Management

Првиот квартал од 2022тата година, претсавуваше период на неизвесност и зголемена волатилност на пазарите на капитал. Како главен двигател на овие случувања претсавува конфликтот помеѓу Русија и Украина кој што започна во втората половина од Февруари. Освен човечките и материјалните последици, овој конфликт се очекува да создаде и негативни економски резултати на глобално ниво.

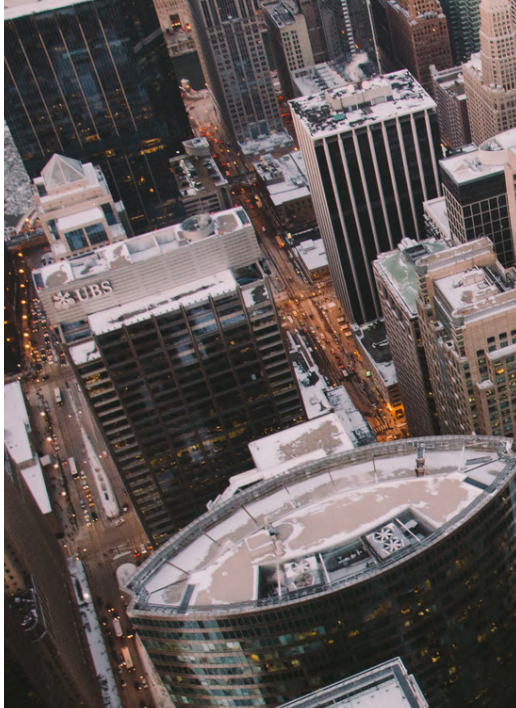
Како одговор на руската инвазија, западните земји воведоа значителен број на санкции кон Русија со цел запирање на конфликтот и пронаоѓање на споразум. Покрај санкциите од страна на државите, голем број од светските компании самостојно одлучија да го прекинат своето работење во Русија. Секако, овие постапки ќе влијаат двонасочно, па така аналитичарите очекуваат и самите бизниси да доживеат пад на своите приходи и добивки, а со тоа и зголемување на невработеноста.

По неколкуте бурни почетни недели од војната, во втората половина од месец Март се случи стабилизација на пазарите на капитал, која што потоа премина кон корегирање и раст на цените кон нивото од пред почетокот на војната. Како главна причина за оваа консолидација на пазарите се позитивните резултати од преговорите помеѓу претсавниците на Русија и Украина.

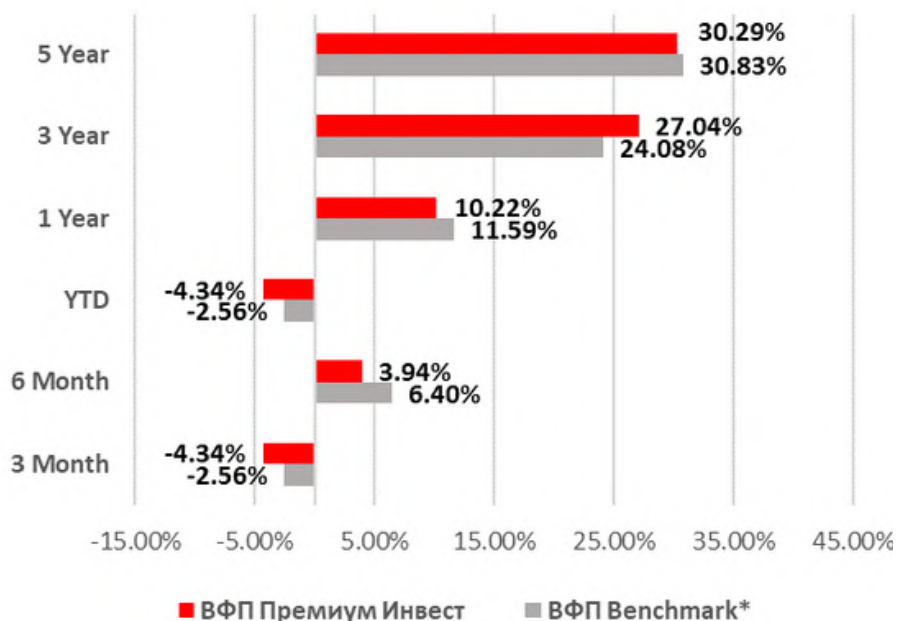
На месечната средба на Европската Централна Банка не се воведоа некои значајни промени кои што би влијаеле неочекувано врз економијата и пазарите на капитал. За разлика од ЕЦБ, ФЕД на последната средба донесе одлука да ја покачи каматната стапка за 25 базични поени

Сите овие настани директно се одразија врз цената на уделот на ВФП Премиум Инвест, кој во текот на првиот квартал доживеа пад од 4,34%.

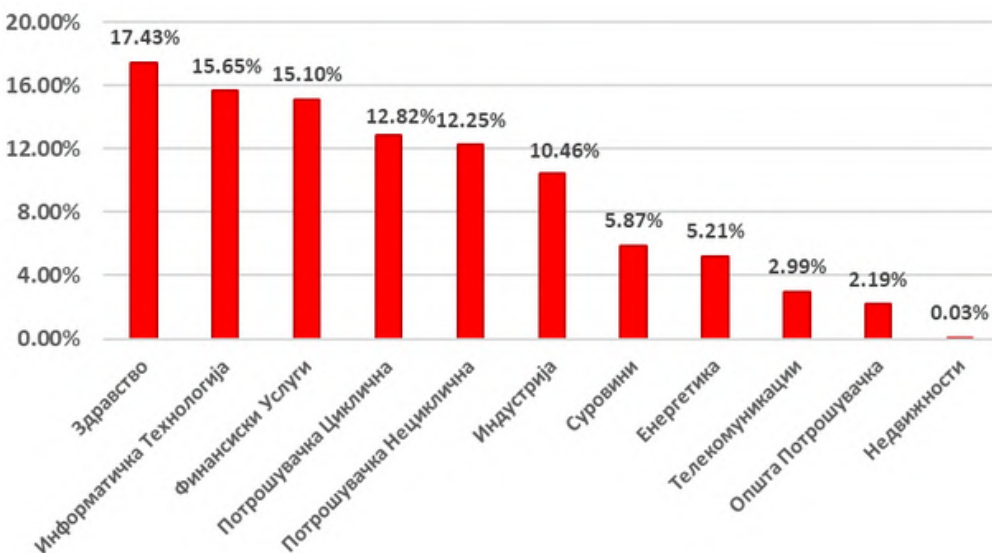
АНАЛИЗА НА ПЕРФОРМАНСИТЕ НА ВФП ПРЕМИУМ ИНВЕСТ ВО СПОРЕДБА СО СВЕТСКИТЕ БЕРЗАНСКИ ИНДЕКСИ

Како показател за успешноста при управување со средствата на инвеститорите следејќи ја инвестициската стратегија на фондот: вложување во големи мултинационални компании и примарна изложеност на европскиот пазар; како репер за споредба на приносот на ВФП Премиум Инвест го користиме ВФП Бенчмарк-от составен од композиција на два светски берзански индекси: 30% **Dow Jones Industrial Average** – составен од 30 мултинационални американски компании за кои се смета дека најдобро ја прикажуваат американската економија и 70% **Stoxx Europe 50** – составен од 50 европски мултинационални компании кои се најдобар репер на економијата во Европа.

Извор: Eikon; WVP Fund Management

ВФП ПРЕМИУМ ИНВЕСТ СЕКТОРСКА ИЗЛОЖЕНОСТ

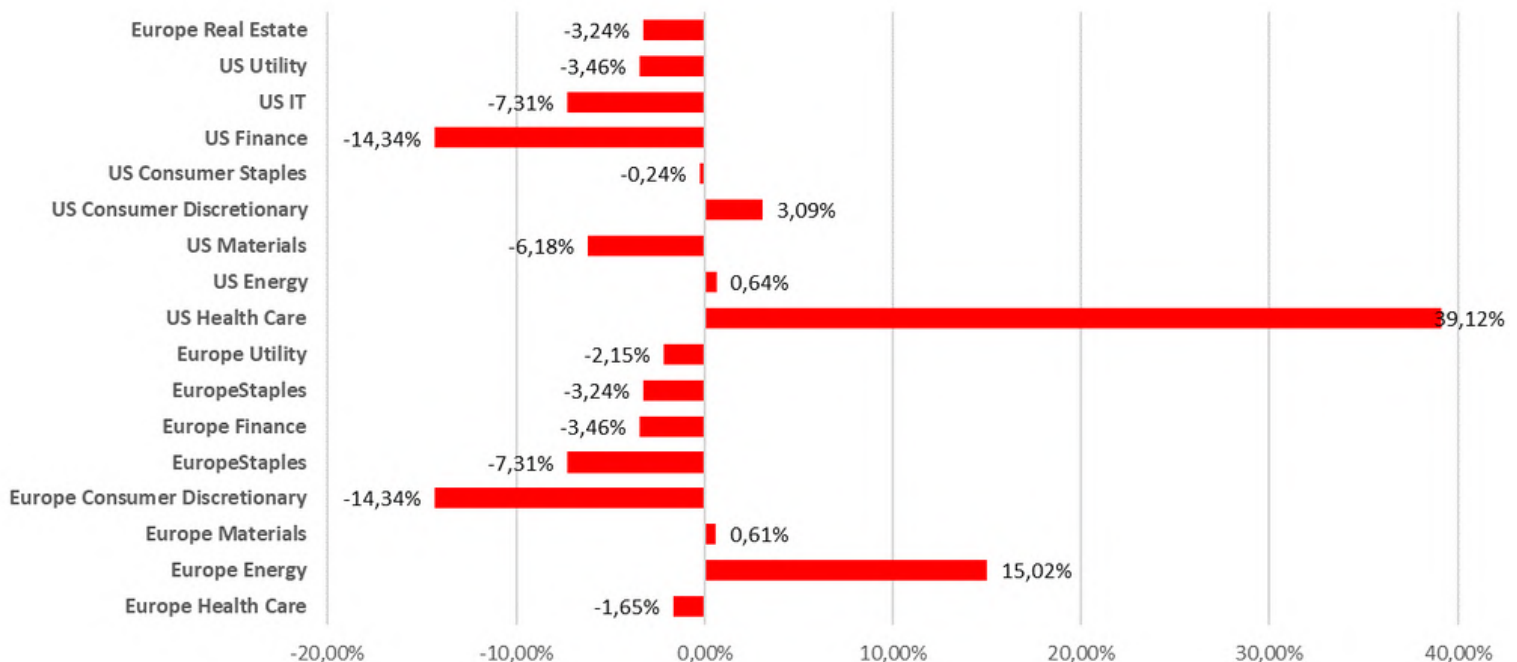

Голем дел од фондот во моментот е позициониран во компании од секторот Здравство, ИТ и Финансиски услуги. Од друга страна, диверзификацијата и изложеноста на сектори како Енергетика, Потрошувачка Циклична, Сировини, Индустрија кои важат за сектори кои се економски почувствителни, ни овозможуваат да искористиме од моменталниот раст на овие сектори – при експанзивни економски периоди.

Извор: WVP Fund Management

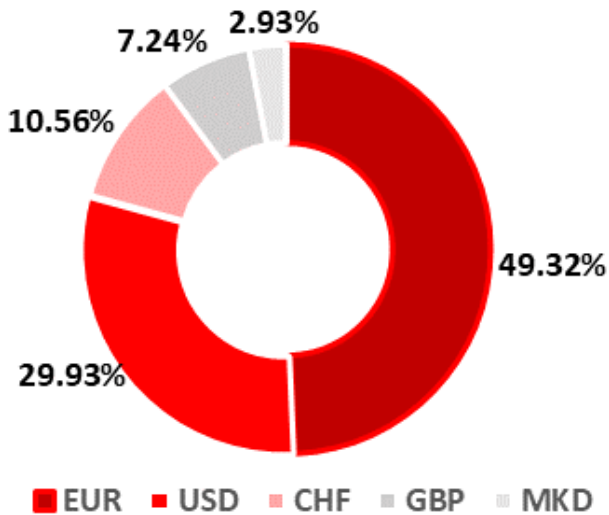
ДВИЖЕЊЕ НА СЕКТОРИТЕ НА КОИ Е ИЗЛОЖЕНО ПОРТФОЛИОТО ВО ЕВРА

Во првиот квартал како најуспешен сектор претставуваше здравствениот американски сектор со 39.12%. Во Европа најуспешен сектор претставува енергетскиот сектор со 15.02%. Сектори со најслаби резултати за првиот квартал претставуваа американскиот финансиски сектор со пад од околу 14%, и европската циклична потрошувачка со пад 14.34%

Извор: Eikon, Refinitiv

ВФП ПРЕМИУМ ИНВЕСТ ВАЛУТНА ИЗЛОЖЕНОСТ

Извор: WVP Fund Management

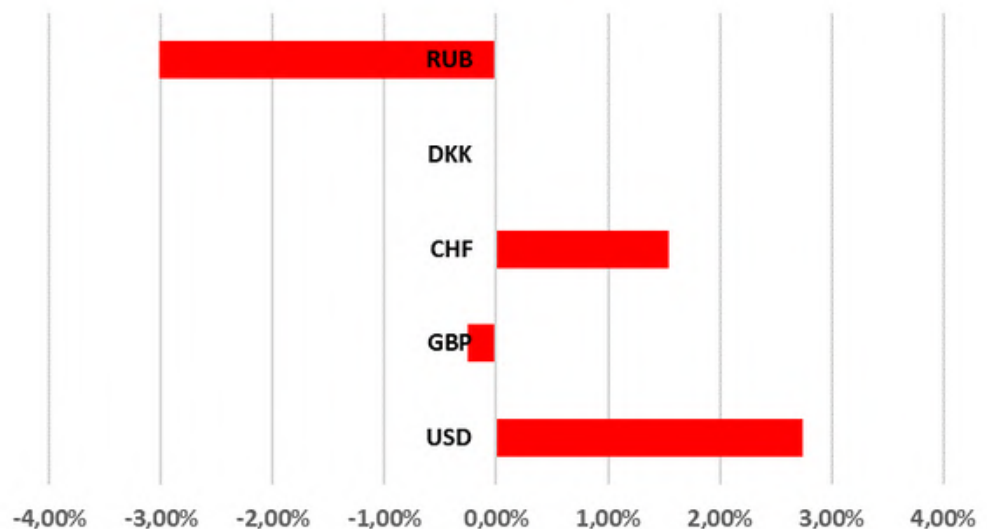
Стратегијата на Фондот е доминантно вложување на средствата во европски акции пред се поради стабилноста на курсот денар/евро (de facto фиксен девизен курс).

Од графиконот може да се забележи дека 49,32% од средствата на Фондот се изложени на акции во евра, потоа 29,93% е изложеност на акции во долари и останатиот дел од средствата му припаѓа на други валути како швајцарски франци, британски фунти се со цел дисперзија на средствата на инвеститорите и заштита од валутни ризици кои се јавуваат кога се вложува во финансиски инструменти со странски валути.

ДВИЖЕЊЕ НА ДЕВИЗНИТЕ ПАЗАРИ НА КОИ Е ИЗЛОЖЕНО ПОРТФОЛИОТО ВО ОДНОС НА ЕВРОТО

Во првиот квартал воглавно анализираните валути немаа големи промени во однос на еврото. Најголем раст во однос на еврото имаше американскиот долар(USD) со 2,74%, а најголем пад, разбирливо поради санкциите од страна на западните земји има руската рубља (RUB) со -3,01 во однос на еврото.

31.12.2021 - 31.03.2022

Извор: Eikon, Refinitiv

ПРЕГЛЕД НА ТОП 3 ПОЗИЦИИ СО НАЈДОБРИ ПЕРФОРМАНСИ СПОРЕД УЧЕСТВО ВО ИМОТОТ НА ФОНДОТ(Q1)

SHELL PLC

Shell PLC - работи како енергетска и петрохемиска компанија во Европа, Азија, Океанија, Африка, САД и Остатокот од Америка. Истражува и екстрахира сурова нафта, природен гас и течности од природен гас; купува и транспортира нафта и гас; произведува горива од гас во течност и други производи. Дополнително, генерира електрична енергија преку ветер и соларни ресурси; произведува и продава водород; и обезбедува услуги за полнење на електрични возила, како и складирање на електрична енергија. За 2021, Shell оствари приходи од 261,5 милијарди долари, со што претставува голем раст во однос на минатата година. Во моментот, тие вработуваат околу 90.000 луѓе. Shell plc е основана во 1907 година и е со седиште во Лондон, Обединетото Кралство.

BAYER AG

Bayer AG - е една една од најголемите фармацевтски компании во светот. Со седиште во Леверкузен, областите на бизнисот на Баер вклучуваат фармацевтски производи; производи за здравствена заштита на потрошувачите, земјоделски хемикалии, семиња и биотехнолошки производи. Компанијата е компонента на берзанскиот индекс Euro Stoxx 50. Ги дистрибуира своите производи преку трговци на големо, аптеки и синџири на аптеки, супермаркети, онлајн и други трговци на мало и болници, како и директно до фармерите. Bayer ја заврши годината со вкупни приходи од 44 милијарди евра и нето добивка од околу 1 милијарда

**BERKSHIRE
HATHAWAY
INC**

Berkshire Hathaway е американска мултинационален конгломерат со седиште во Омаха, Небраска, САД. Компанијата е целосно сопственик на GEICO, Duracell, Dairy Queen, BNSF Railway, Lubrizol, Fruit of the Loom, Helzberg Diamonds, Long & Foster, FlightSafety International, Shaw Industries, Pampered Chef, Forest River и NetJets, а исто така поседува 38,6% од Pilot Flying J; и значајни малцински удели во јавните компании Kraft Heinz Company (26,7%), American Express (18,8%), The Coca-Cola Company (9,32%), Bank of America (11,9%) и Apple (6,3 %). Компанијата е позната по Ворен Бафет, кој служи како претседател и главен извршен директор, и Чарли Мангер, потпретседател на компанијата. Според листата на Форбс Глобал 2000, Беркшир Хатавеј е десеттиот по големина конгломерат според приходите и најголемата компанија за финансиски услуги според приходи во светот. За фискалната 2021 година, приходите на Berkshire Hathaway Inc. изнесуваат 276,09 милијарди долари. и имаат зголемување за 12% споредено со претходната година. Додека пак нето приходот се зголеми од 42,52 милијарди долари на 89,8 милијарди долари.

АНАЛИЗА НА ПЕРФОРМАНСИТЕ НА ФОНДОВИТЕ

ВФП ДИВИДЕНДА

Цена на удел Q1 2022

Извор: WVP Fund Management

Акциите во САД го забележуваат првиот квартален пад од почетокот на Ковид пандемијата.

Инфлацијата е еден од факторите кои влијаеше на падот на акциите во првиот квартал која последователно се зголемуваше и на последното читање достигна рекордни +7,9% во февруари.

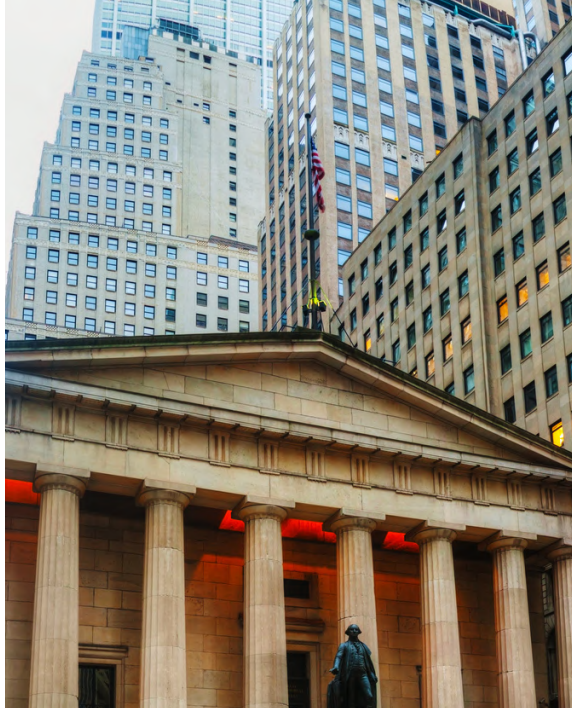
Со оглед на тоа што глобалните економии сè уште се прилагодуваат на влијанието на Ковид врз синџирите на снабдување со храна и промената на потрошувачката, руската инвазија на Украина на крајот на февруари беше еквивалент на додавање масло на огнот на инфлацијата.

Дополнително ФЕД на последната средба донесе одлука за зголемување на каматните стапки за 25 базични поени, и тоа дополнително влијаеше врз падот на пазарот на капитал во САД, бидејќи ни е познато дека каматните стапки и растот на акциите се негативно корелирани, односно кога растат каматни стапки се очекува цените на акциите да паѓаат и обратно.

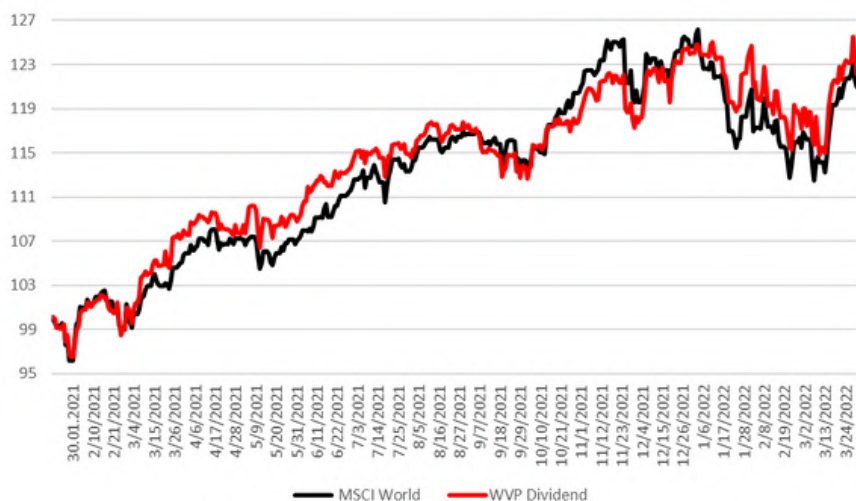
Додека сите другите сектори забележаа пад во првиот квартал, секторот енергија (+39%) го имаше својот најдобар квартал од своето основање во 1989 година, поради зголемените цени на нафтата и гасот.

Сите овие настани влијаеа и врз цената на уделот на ВФП Дивиденда кој оствари принос за првиот квартал од 2022 година од -1,43% додека приносот од основање (20.01.2021) изнесува 22,17%.

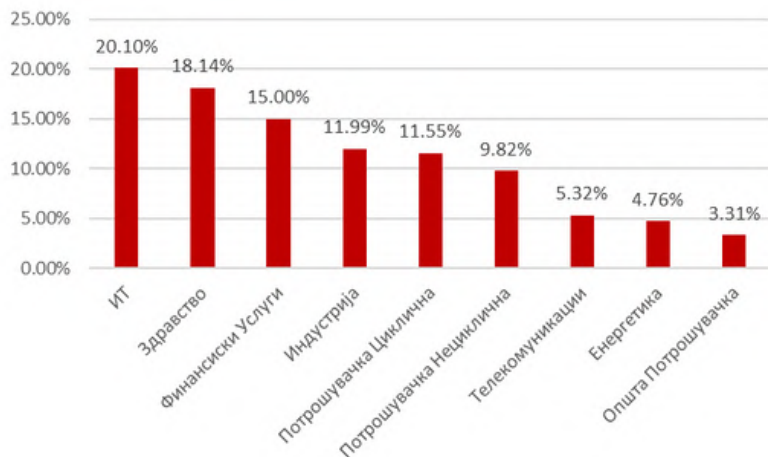
АНАЛИЗА НА ПЕРФОРМАНСИТЕ НА ВФП ДИВИДЕНДА ВО СПОРЕДБА СО СВЕТСКИТЕ БЕРЗАНСКИ ИНДЕКСИ

Извор: Eikon; WVP Fund Management

Како показател за успешноста при управување со средствата на инвеститорите следејќи ја инвестициската стратегија на фондот вложување во мултинационални компании кои имаат потенцијал за раст на бизнисот; компании кои имаат високи дивиденди приноси чии бизниси се стабилни, нискозадолжени или имаат висока способност да ги исплаќаат каматните расходи и вкупните долгови и имаат примарна изложеност на Американскиот пазар; односно како репер за споредба на приносот на ВФП Дивиденда го користиме MSCI World Index - глобален индекс на акции кој опфаќа компании со средна и голема капиталзација од 23 развиени пазари во светот

ВФП ДИВИДЕНДА СЕКТОРСКА ИЗЛОЖЕНОСТ

Извор: WVP Fund Management

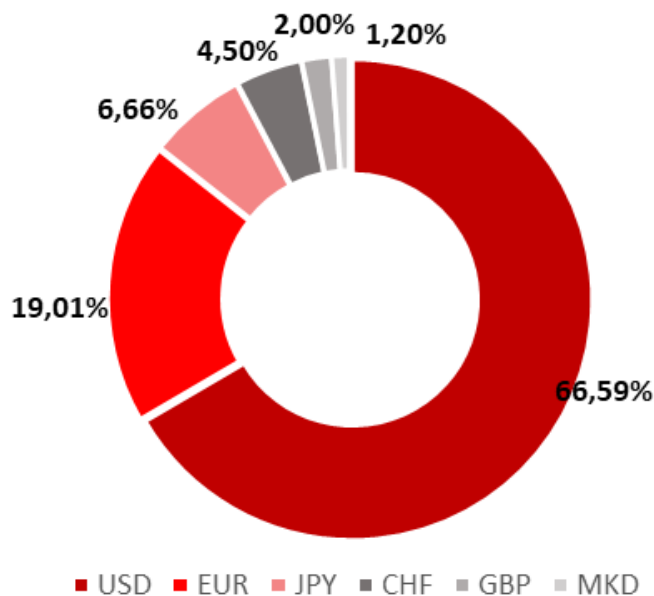
Голем дел од фондот во моментот е позициониран во компании од секторот ИТ, Здравство и Финансиски услуги.

Но исто така и диверзификацијата и изложеноста на сектори како Индустија, Потрошувачка Циклична, Енергетика, кои важат за сектори со висока корелација со бизнис циклусот и повисока волатилност, ни овозможуваат да искористиме од моменталниот раст на овие сектори – при експанзивни економски периоди

ВФП ДИВИДЕНДА ВАЛУТНА ИЗЛОЖЕНОСТ

Стратегијата на Фондот е доминантно вложување на средствата во Американски акции резултира со доминантна изложеност на Фондот во Американски долар (USD).

Од графиконот може да се забележи дека 66,59% од средствата на Фондот се изложени на акции во долари, потоа 19,01% е изложеност на акции во евра и останатиот дел од средствата му припаѓа на други валути како швајцарски франци, британски фунти се со цел дисперзија на средствата на инвеститорите и заштита од валутни ризици кои се јавуваат кога се вложува во финансиски инструменти со странски валути.

Извор: WVP Fund Management

ПРЕГЛЕД НА ТОП 3 ПОЗИЦИИ СО НАЈДОБРИ ПЕРФОРМАНСИ СПОРЕД УЧЕСТВО ВО ИМОТОТ НА ФОНДОТ(Q1)

ABBVIE INC

AbbVie Inc. е биофармацевтска компанија која е базирана на истражување. Компанијата е фокусирана на истражување и развивање, производство, комерцијализирање и продажба на медицински терапии. Главен производ на оваа компанија е Humira која претсавува терапија против автоимун и цревни заболувања и преку неговото продавање сеостварува дури половина од профитот на компанијата. Останати познати производи се: Skyrizi, Rinvoq, Imbruvica, Vencelxta, AndroGel, Lupron. Овие производи се користат за лекување на болести како леукемија, рак, анемија и регулација на одредени хормони. Овие производи се продаваат во светски рамки директно на големопродавачи, дистрибутери, владини агенции и медицински институции. За фискалната година 2021, приходите на AbbVie Inc се зголемија за 23% на 56,2 милијарди долари додека пак нето приходот изнесуваше 11,47 милијарди долари. и истите имаат зголемување од 4,56 милијарди долари на

LOCKHEED MARTIN CORPORATION

Lockheed Martin Corporation е најголемиот одбранбен изведувач во светот. Нејзините главни области на фокус се одбраната, вселената, разузнавањето, домашната безбедност и информатичката технологија, вклучително и сајбер безбедноста. Lockheed Martin Corporation моментално работи преку четири бизниси — Аеронаутика, ракети и контрола на огнот (MFC), ротациони и мисионерски системи (RMS) и вселенски системи.

Според последните објавени резултати за трите месеци завршени на 27 март 2022 година, приходите на корпорацијата Lockheed Martin се намалија за 8% на 14,96 милијарди долари. Нето приходот се намали за 6% на 1,73 милијарди долари. Приходите одразуваат намалување на побарувачката за производите и услугите на Друштвото поради неповолните пазарни услови.

THALES SA

Thales SA е француска воздухопловна и одбранбена индустриска компанија и е еден од најголемите европски одбранбени изведувачи со продажба од 18 милијарди евра. Компанијата има четири сегменти за известување: одбраната и безбедноста обезбедува сензори, системи за мисија, комуникации и системи за контрола на европските и извозните одбранбени клиенти; воздушната продажба на авиони и сателити на цивилниот, одбранбениот и владиниот пазар; транспортот обезбедува услуги за сигнализација на железничките оператори; а дигиталниот идентитет и безбедност обезбедува решенија за безбедност на биометриски, податоци и идентитет.

За фискалната 2021 година, приходите на Thales SA се зголемија за 5% на 16,19 милијарди евра. Нето приходите пред вонредните ставки се зголемија од 441,1 милиони евра на 971,2 милиони евра.

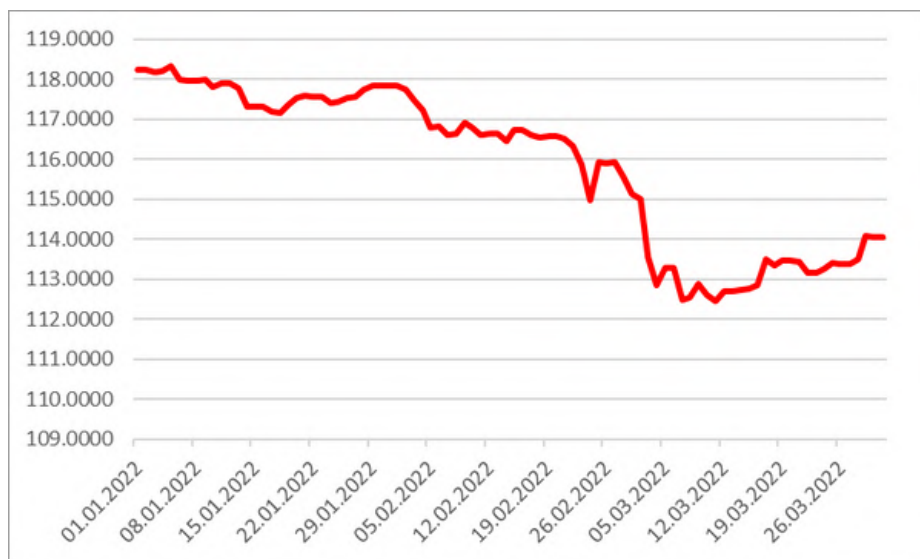
Предвидувањата за 2022 се следните:

Продажба да се движи помеѓу 16,6 и 17,2 милијарди евра, што одговара на раст помеѓу +2% и +6%.

АНАЛИЗА НА ПЕРФОРМАНСИТЕ НА ФОНДОВИТЕ

ВФП 100% БОНД

Цена на удел Q1 2022

Извор: WVP Fund Management

Принос %	3 месеци	6 месеци	1 година	Од основање
	-3.50%	-3.21%	-1.85%	14.05%

Повисоките каматни стапки и намалените очекувања за економски раст се предвид за централните банки на глобално ниво. Со близината на руско-украинскиот конфликт и зависноста од руската енергија, Европската централна банка (ЕЦБ) сигурно се движи низ јагето помеѓу зголемените инфлациски притисоци и потенцијалот за ценовниот притисок за еродирање на економскиот раст.

Како одговор на зголемената инфлација, Европската централна банка (ЕЦБ) ги претстави плановите за прекин на купувањето обврзници до крајот на септември. Претседателката на ЕЦБ, Кристин Лагард, посочи дека потенцијално може да дојде до првото зголемување на каматните стапки.

Пазарите во моментот очекуваат четирикратно зголемување на каматните стапки на ЕЦБ во 2022 година, почнувајќи од јули.

Очекуваме зголемена дивергенција меѓу ставот на политиката на ФЕД и ЕЦБ, што би извршило надолен притисок врз еврото, истовремено би влијаело поволно за европските наспроти американските акции.

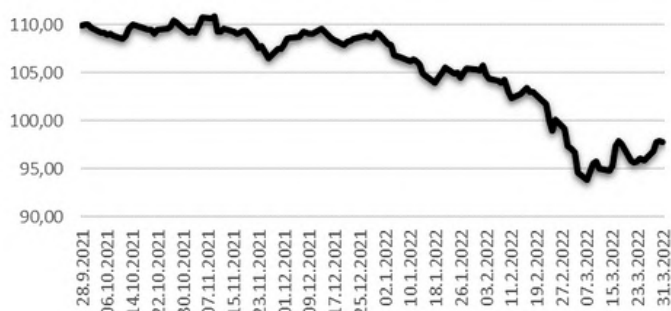
Приносите на 10-годишната американска државна обврзница се зголемија агресивно во Q1, започнувајќи ја годината од 1,51%, додека кварталот го завршија на 2,34% и се блиску до нивното највисоко ниво од мај 2019 година.

Целата ситуација имаше влијание врз приносот на кварталниот принос на ВФП 100% Бонд и тој изнесуваше -3,50%.

ДВИЖЕЊЕ НА ПАЗАРИТЕ НА ФИКСЕН ДОХОД НА ДРЖАВИ ВО РАЗВОЈ

iShares J.P. Morgan \$ EM Bond UCITS ETF (USD)

Извор: Eikon, Refinitiv

Пазарите во развој доживеаја многу турбулентен почеток на годината кога Русија ја нападна Украина кон крајот на февруари, изненадувајќи ги пазарите. Следеа брзо значајни казни за Русија, а како особено значајна се издвојува санкционирањето на Централната банка на Русија што ја спречи да пристапи до голем дел од нејзините офшор резерви. Покрај тоа, големите руски банки беа исклучени од системот SWIFT, а тоа го задушува пристапот до глобалните пазари на капитал. Рускиот локален пазар на обврзници стана практично недостапен за странските инвеститори и на крајот доведе до исклучување на руските обврзници од главните индекси на фиксен приход (FTSE, JPMorgan, Bloomberg) од 31 март.

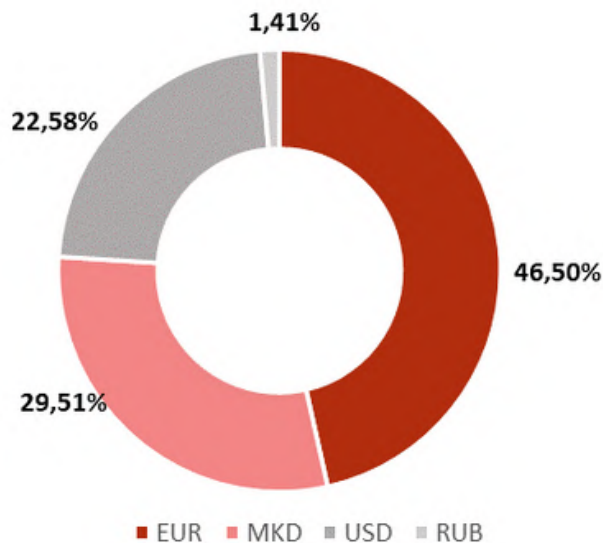
Протоколот на вести околу војната поттикна масовна распродажба на руски, украински и белоруски обврзници и тие дополнително имаа влијание врз обврзниците на пазарите на ЦИЕ (Централна и Источна Европа) и Турција.

Египет, исто така, беше една од земјите со слаби перформанси во Q1 со намалување од -11,2%, бидејќи централната банка ја девалвираше валутата за 14% и ги зголеми нејзината основна стапка за 100 bps.

ВФП 100% БОНД ВАЛУТНА ИЗЛОЖЕНОСТ

Од графиконот може да се забележи дека 46,50% од средствата на Фондот се изложени во евра, потоа 29,51% во денари, 22,58% во американски долари додека исто така портфолиото на фондот е изложено на рубља со 1,41% - руски државни обврзници.

Поради низок процент на изложеност во валутите кои што беа највеќе погодени од конфликтот, обврзничкиот фонд 100% Бонд не забележа преголем пад во првиот квартал од 2022.

Извор: WVP Fund Management

АНАЛИЗА НА ПЕРФОРМАНСИТЕ НА ФОНДОВИТЕ

ВФП КЕШ ДЕПОЗИТ

Комитетот за оперативна монетарна политика на Народната банка на седницата оцени дека за првите три месеци од годината постојното ниво на основната каматна стапка е соодветно на тековните економски и финансиски услови, при што беше одлучено таа да остане иста, на нивото од 1,25%. Со тоа, монетарната политика за првиот квартал од 2022 година остана олабавена, придонесувајќи за поддршка на кредитните текови во економијата.

Во однос на инфлациските движења, во периодот јануари – март, годишниот раст на цените изнесува 7,7%, во просек. Главните фактори на поместувањата на ценовното ниво и понатаму се факторите на страната на понудата, односно цените на енергијата и на прехранбените производи, поради сè повисоките увозни цени. На нив отпаѓаат повеќе од три четвртини од растот. Поизразени притисоци од побарувачката врз цените засега не се забележуваат, а воениот конфликт во Украина ги нагласува надолните ризици за домашната побарувачка во следниот период.

Со оглед на високото ниво на девизни резерви во преткризниот период и натамошниот раст во двете години од пандемијата, тековно девизните резерви се на високо ниво согласно со сите меѓународни стандарди. Тековно расположливите податоци за периодот јануари – февруари 2022 година даваат мешани сигнали, со подобри остварувања во индустријата, натамошно намалување на активноста во градежништвото и реален годишен раст на прометот во вкупната трговија, но поумерен. Воената ескалација помеѓу Русија и Украина од крајот на февруари, којашто има неповолни ефекти врз глобалната економија и дополнително ги влоши веќе нарушените глобални синџири на снабдување и пазарот на енергија, а влијае и врз довербата на економските субјекти, неповолно делува на економските изгледи и за домашната економија. Од аспект на движењата во монетарниот сектор, според првичните податоци за март 2022 година, годишниот раст на кредитите и натаму е солиден и е над проектираниот за првиот квартал на 2022 година, при малку поумерен раст кај депозитите од проектираниот.

На страна на макроекономските индикатори, проекциите на ММФ согласно објавениот извештај од октомври 2021 се раст од 4% во 2021 и раст од 4,20% во 2022 година на домашниот БДП, мало нагорно ревидирање од проекциите објавени во месец април. Во извештајот ММФ проектира стапката на невработеност во РСМ да биде на ниво од 15,9% во 2021 и 15,6% во 2022 година. ММФ за 2021 и 2022 година проектира стапка на инфлација од 3,1% и 2,2% соодветно

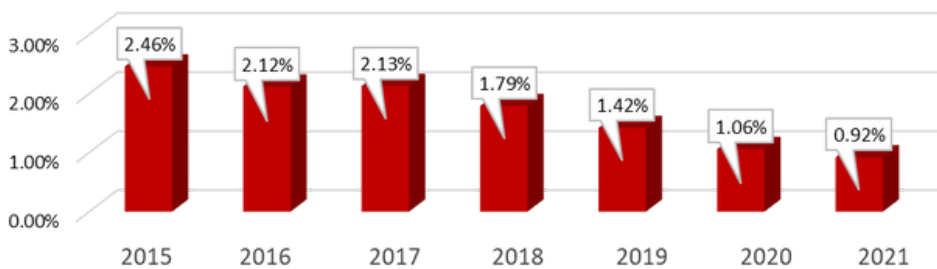
Општо земено, на седницата на Комитетот беше заклучено дека неизвесноста и ризиците од ескалацијата на геополитичките тензии и од нивните ефекти, пред сè, врз глобалниот раст на цените, но и врз трговските текови и побарувачката, при сè уште неизвесен тек на пандемијата предизвикана од ковид-19, налагаат натамошно внимателно следење на состојбите.

ВФП КЕШ ДЕПОЗИТ

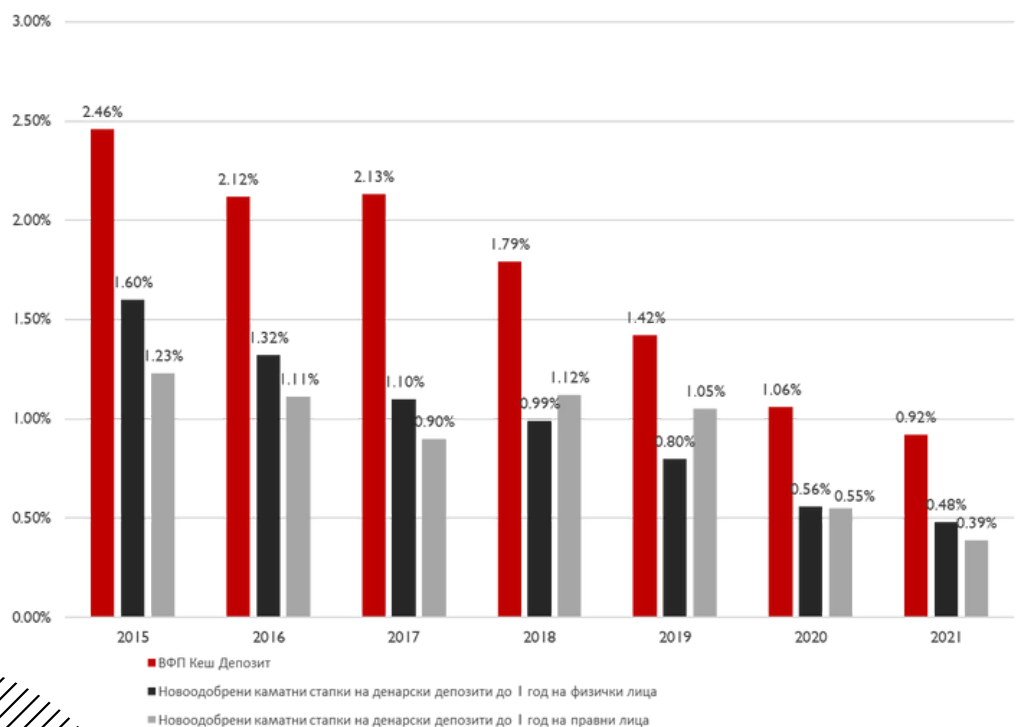
И покрај ниските каматни стапки ВФП Кеш Депозит успева да оствари атрактивен принос. ВФП Кеш Депозит и понатаму останува совршен производ за:

- Конзервативни инвеститори што претпочитаат средствата да им се примарно пласирани во банки;
- Правни лица, кои сакаат да остварат повисок принос од приносот на трансакциска сметка на ликвидните средства што им се потребни за краток период;
- сите физички лица, имајќи предвид дека секој човек првично има потреба од ликвидни и стабилни средства.

ИСТОРИСКИ ПРИНОС ВФП КЕШ ДЕПОЗИТ

Извор: WVP Fund Management

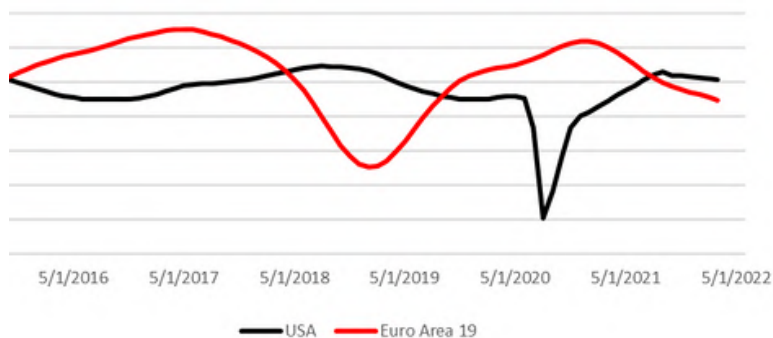

Извор: НБРМ; WVP Fund Management

*Историските приноси на Фондот имаат само информативен карактер и не претставуваат проекција на можниот принос на Фондот во иднина

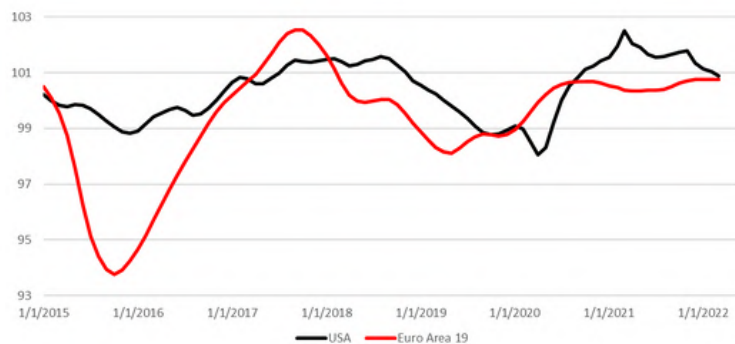
МАКРОЕКОНОМСКИ ИНДИКАТОРИ

Composite Leading Indicator

Извор: data.oecd.org

Business confidence index

Извор: data.oecd.org

Годишната инфлација во САД за месец март 2022 изнесува 8.5% и претставува најголема инфлација во последните 40 години. Цените пораснале за 1.2% во однос на Февруари што е најголем едномесечен раст од Септември 2005. Како додатна причина за разгорување на инфлацијата претставува конфликтот помеѓу Русија и Украина кој што влијаеше на пречки во синџирите на снабдување, а исто така и нагло покачување на цените на нафтата, пченицата, маслото и други производи кои што масовно се произведуваат во овие две земји.

Поттикнати од овие настани, на состанокот на ФЕД за месец Март се донесе одлука за покачување на каматните стапки за 0.25%. Според многу светски аналитичари овој потег на ФЕД беше очекуван и не предизвика додатни турбуленции на берзите. Покрај покачувањето на каматните стапки, одборот на ФЕД донесе одлука дека почнувајќи од Мај, тие активно ќе ги намалуваат своите средства за 95 милијарди долари месечно, односно ќе се повлекуваат пари од оптег. Според проекциите, се очекува ФЕД во наредните месеци да продолжи со покачување на каматните стапки во размер од 0.25%-0.5%, и очекувањата се дека 2022та година ќе заврши со каматна стапка од 2%-2.25%. Овие постапки заедно со намалувањето на паричната маса во оптег се очекува да придонесат кон намалување на инфлацијата во наредниот период.

Во Европа годишната инфлација за месец Март изнесува 7.5%, а споредбено со Февруари има раст од 1.8%. Покрај гореспоменатите причини за разгорување на инфлацијата, во Европа додатен двигател претставува и нагло поскапување на енергијата. За разлика од ФЕД, на средбата на Европската Централна Банка, се донесе одлука да не се променат каматните стапки, но сепак ќе се намали пуштањето на пари во оптег преку програмата за купување средства и тоа: 40 милијарди евра во Април, 30 милијарди евра во Мај, и 20 милијарди евра во Јуни.

Според официјалните резултати, бруто домашниот производ на САД за 2021 порасна за 5.7%, а според проекциите за првиот квартал од 2022 се очекува пад од 1.5% (Conference board). Рестриктивната монетарна политика заедно со економските забавувања поради ковид кризата и конфликтот во Украина допринесуваат за помал очекуван раст во споредба со 2021 година. Според очекувањата, за европскиот БДП во првиот квартал се очекува забавување па и можен пад, но исто така се очекува и стабилизација во вториот квартал, и раст кон крајот на годината.

ПРЕПОРАКА ДО ИНВЕСТИТОРИТЕ

Неочекуваната инвазија на Русија врз Украина, брзорастечката стапка на инфлацијата на глобално ниво и зголемувањето на каматните стапки од страна на централните банки, влијаеше пазарот на капиталот кој се уште се опоравува од Ковид пандемијата.

Ова беше уште еден тежок период за инвеститорите, со пад на глобалните пазари на акции и обврзници во текот на првиот квартал од 2022 година. И како што украинската криза влегува во вториот месец, тоа само ја зголемува загриженоста и неизвесноста за многумина.

Непредвидливата геополитичка ситуација високите цени на енергијата и суровините и растечката инфлација и понатаму остануваат во фокусот на инвеститорите.

Но како позитивна страна можеме да ја земеме нашата инвестициона стратегија, а тоа е никогаш да не инвестираме во акција којашто изгледа привлечна на краток рок, туку во бизнис, и тоа во бизнис што одлично го познаваме и уште подобро го разбираме.

Поради тоа моменталниот пад на пазарот, на долг рок го гледаме како можност за дополнително инвестирање во квалитетните бизниси, кои поради геополитичките и економските влијанија може да се соочат со успорување на растот, на краток рок.

За крај можеме да кажеме дека покрај сите овие фактори кои влијаат негативно врз пазарот на капиталот можеме да забележиме дека нашите фондови, поради одличната диверзификација по валута, сектор и инструмент, а воедно и широка географска изложеност, не остварија големи падови за време на овие турбулентни периоди.

Диверзифицираните инвестиции односно комбинацијата на вложувања во акции и обврзници остануваат атрактивен избор, бидејќи капиталните инвестиции нудат заштита од инфлацијата, а со обврзниците се постигнува намалување на ризикот. Глобалните пазари на акции и обврзници понекогаш предизвикуваат краткорочно разочарување, но во целина тие се отпорни и, ако им се даде доволно време, секогаш закрепнуваат. Историјата исто така ни покажува дека инвестирањето во предизвикувачки периоди резултира со натросечни приноси на долг период.

Нашиот совет е да останете инвестирани, трпеливи, истрајни и да се држите до планот. Препорачуваме инвеститорите и понатаму дисциплинирано да се придржуваат до своите зацртани финансиски цели без притоа да се трудат да го погодат дното или врвот. Веруваме дека на долг рок оваа стратегија е далеку пооправдана отколку стратегијата на “бркање краткорочни заработки” преку купопродажни трансакции.